

*Ovde unesite naziv Vase škole , na primer Elektrotehnička škola Nikola Tesla, Zrenjanin

SEMINARSKI RAD

Tema :

**Primorski Turizam ostrva Hispanjole
(Hispaniole)**

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

Profesor-mentor:
*Ime mentora

Učenik:
*Vaše ime, razred

Septembar, 2004.

SADRŽAJ

1	<i>Uvod</i>	3
2	<i>Ostrvo Hispanjole</i>	3
2.1	Istorija	3
2.2	Geografija Hispanjole	6
2.2.1	Tri vodena oka	7
2.3	Kultura ostrva Hispanjola	7
2.4	Klima Hispanjole	8
2.5	Dominikanska Republika (Dominican Republic)	8
2.6	Republika Hajiti (Republic of Haiti)	9
3	<i>Zaključak</i>	11
4	<i>Literatura</i>	12

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NAJSTARIJI I NAJPOZNATIJI INTERNET PORTAL KOJI SE BAVI OVIM POSLOM! APSOLUTNI LIDERI NA OVIM PROSTORIMA! 7 GODINA TRADICIJE SU DOKAZ KVALITETA NAŠEG RADA I PREDANOSTI OVOM POSLU. TRUDIMO SE DA BUDEMOSA JOŠ BOLJI. NAJBOLJI SA NAJBOLJIMA!

1 Uvod

Prirodne lepote, toga ima u izobilju na ostrvu Hispanjole. U ovom seminarskom ćemo prikazati ovo veličanstveno ostrvo i njegovu neverovatnu i opšte poznatu istoriju.

U ovom seminarskom će biti reči i o geografiji tog ostrva i o njenim prirodnim lepotama. Spominjaće se i kultura koja preovladava na ovom ostrvu, a takođe će biti i rečima o dveju zemalja koje se nalaze na ovom ostrvu, a to su Dominikanska republika i Republika Haiti.

U ovom seminarskom su priložene slike koje dodatno dočaravaju utisak ovog ostrva.

2 Ostrvo Hispanjole

Slika 1. Ostrvo Hispanjole (Hispaniola)

Hispaniola (špan. La Española "špansko ostrvo") je drugo po veličini ostrvo u Karipskom moru, poslije Kube, sa površinom od oko 74.700 km². Nalazi se između Kube na zapadu i Portorika na istoku. Zapadna trećina ostrva je u sastavu Haitija, a istočne dvije trećine u sastavu Dominikanske Republike. Ostrvo je otkrio Kristofor Kolumbo 5. decembra 1492, a na njegovom drugom putovanju 1493. je osnovana prva španska kolonija na ostrvu. Na haitičanskom dijelu ostrva žive pretežno crnci, a na dominikanskom pretežno miješano stanovništvo. Na ostrvu živi 18.466.497 stanovnika (2005).

2.1 Istorija

Ostrvo Hispaniola otkrio je Kristofor Kolumbo 1492. Narod Arawak, koji je naseljavao ostrvo, je ubrzo istrijebljen. Od 1503. godine Španci dovoze na ostrvo crnce-robove. Francuzi i španci su 1697. godine podijelili ostrvo. 1795. godine Španija se odrekla svog dijela ostrva. 1822-1844 cijel je ostrvo Hispaniola ujedinio pod svojom vlašću Jean Pierre Boyer. 1844. godine Dominikanska Republika, gdje su u većini bili mulati, se ponovno odvojio. 1930-1961, diktatorski je vladao Rafael Leonidas Trujillo, sve dok nije ubijen u atentatu. 1965 SAD su vojnom intervencijom sprječili da izabrani predsjednik Juan Bosch Gavino zavlada. Rezultat američkog upletanja bila je diktatura Joaquina Vidella Balaguere, 1966-1978.

Starosedeoci ostrva Hispaniola su bili Aruaci koji su istrebljeni kao španski robovi. Kada su Aruaci istrebljeni, robovi iz Afrike su dovedeni da ih zamene. Posle predaje današnjeg Haitija Francuzima, Špancima je ostala današnja Dominikanska republika pod imenom Santo Domingo.

Slika 2. Iskrcavanje Kristofera Kolumba - Karikatura

Haiti je pod Francuzima potpuno preuzeo trgovinu ostrva i španski Santo Domingo je počeo da propada. Kao rezultat toga, Francuzi su 1795. godine preuzeli celo ostrvo. Pet godina posle proglašenja nezavisnosti Haitija, 1804. godine, Santo Domingo se vratio pod špansku upravu. Santo Domingo je proglašio nezavisnost 1821. godine ali je Haiti već sledeće godine silom zauzeo celo ostrvo. Posle revolucije u Haitiju, 1844. godine, bivši Santo Domingo se otcepio kao Dominikanska republika. Prva Dominikanska republika je bila obeležena pograničnim sukobima sa Haitijem i unutrašnjim sukobima između simpatizera Španije i zagovarača pripajanja Sjedinjenim Američkim Državama. Sve veći dugovi Dominikanske republike su naterali vladu da prihvati američku okupaciju 1906. godine, koja je trajala do 1924. Posle okupacije je došao period diktatora Rafaela Leonidas Truhilja Moline. Iako je bio jedan od najokrutnijih diktatora na svetu, Truhiljo je doneo Dominikanskoj republici veliki ekonomski napredak i kraj neprijateljstva sa Haitijem. U drugom svetskom ratu, Dominikanska republika je bila uz Sjedinjene Američke Države. Kraj Truhiljove vladavine je obležio kraj prijateljstva sa Sjedinjenim Državama i atentat 1961. godine. Posle Truhilja dolaze veliki politički sukobi između njegovih saradnika i rođaka. Sukobi kulminiraju građanskim ratom 1965. godine koji je

prekinut intervencijom Sjedinjenih Američkih Država. U Dominikanskoj republici je posle toga uvedena demokratija ali je zemlja propala zbog ekomske krize i štete od uragana.

Kada je Kolumbo prvi put posetio ostrvo Hispanjola 1492. godine, skoro celo ostrvo je bilo prekriveno bujnim sumama. Na osnovu izvestaja clanova Kolumbove posade, kao sto je bio Miguel Kuneo (Miguel Cuneo), Taino Indijanci koji su tu ziveli imali su idilican život pre dolaska Kolumba.

Medutim, kada su Kolumbo i njegova posada dosli u drugu posetu ostrvu Hispanjola, oni su zarobili oko 1600 lokalnih stanovnika koji su im izasli u susret da ih pozdrave. Kuneo je zapisao: "Kada su nasi brodovi krenuli za Spaniju mi smo poveli 1600 muskaraca i zena tih Indijanaca i ukrcali ih na nase brodove 17. februara 1495. godine. Nasima koji su ostali (Spancima koji su pravili utvrdenje na ostrvu) bilo je receno da mogu da uzmu bilo kog Indianca iz okruzenja, koliko god im treba, sto su oni i cinili."

Kuneo kaze da je uzeo za sebe jednu mladu lepu karipsku devojku kao svog licnog roba, koju je dobio licno od Kolumba, ali kada je pokusao da bude intiman sa njom, ona se "opirala svom svojom snagom". Pa je, na osnovu njegovih reci, on nju "nemilosrdno prebio i silovao".

Uobicajena nagrada za Kolumbove ljude, sa njegove strane, bio je da im dozvoli da siluju lokalne zene. Kad je poceo da prevozi Taino Indijance kao robe u druge delove sveta, trgovina robovima radi seksa postala je vazan deo biznisa, kao sto je Kolumbo i napisao jednom svom prijatelju 1500. godine: "100 kastelanosa (spanski novac) se lako dobija za jednu zenu koja ce da radi na njivi, i to je dosta uopstena cena posto postoji mnogo trgovaca koji traže devojke. One od 9 do 10 godina starosti se najvise traže."¹

Iako je Kolumbo jednom istakao da su Taino Indijanci kanibali, ni onda, a ni danas, nema dokaza za tako nesto. To je ocigledno bila prica smisljena od strane Kolumba - koja se jos uvek uči u mnogim školama - da bi lakše mogao da opravda ropstvo ljudima. On je 1493. godine napisao spanskom kralju: "Moguce je prodati sve robe... Ovde imamo tako mnogo robova, i oni, kao i njihovo drveće, iako su zivi vrede kao zlato."

Medutim, Taino Indijanci su odlucili da ne budu samo dobri radnici na plantazama koje ce Spanci, a kasnije i Francuzi, uspostaviti na ostrvu Hispanjola. Oni su bili pogodeni time da im njihova zemlja i njihova deca budu oduzeti i pokusali su da se bore protiv osvajajaca. Posto su ocigledno Taino Indijanci stajali na putu spanskog progresu, Kolumbo je trazio da se oni disciplinuju. Za najmanji prekršaj Indijancima je bio odsecen nos ili uvo, tako da su oni prilikom povratka u selo mogli da pokazu narodu na kakve su sve brutalnosti Spanci spremni. Kolumbo je pustao pse na njih, nabijao ih na kolac od zadnjice do usta, i ubijao ih. Život Taino Indijanaca je postao tako nepodnosljiv da, kako je Pedro de Kordoba (Pedro de Cordoba) pisao kralju Ferdinandu 1517. godine u jednom pismu: "Kao rezultat patnje i teskog rada koji su podnosili, ovi Indijanci su se odlucivali na samoubistvo. Zene podvrgnute teskom radu izbegavaju da zacnu i radaju decu... Mnoge od njih, kada zatrudne, preduzimaju nesto da abortiraju. Druge nakon porodaja ubijaju svoju decu sopstvenim rukama, da ne bi ostala u tako teskom ropstvu."

Konacno su Kolumbo, a kasnije i njegov brat Vartolomej Kolumbo, kome je ostavio na upravljanje ovo ostrvo, odlucili da pobiju sve Taino Indijance. Vecina naucnika smatra da je pre dolaska Kolumba populacija na ostrvu Hispanjola brojala 300.000 ljudi (to je bilo 1492. godine). Godine 1496. taj broj je pao na 110.000, na osnovu popisa koji je izvrsio Vartolomej Kolumbo. Do 1516. godine, lokalno stanovništvo je palo na 12.000 ljudi, a na osnovu izvestaja Las Kasasa (Las Casas) koji je bio tu, do 1542. godine manje od 200 ljudi je ostalo zivo na tom ostrvu. Do

1555. godine, svi do jednog su bili mrtvi. (Danas nijedan Taino Indijanac nije ziv - njihova kultura, narod i geni su nestali sa ove planete.)

Kako je pocela da se naseljava populacija robova dovozena iz Afrike i koja je rasla sada na Haitima, ljudi su poceli da seku drvece da bi pravili obradivo zemljiste i da bi koristili drvece za vatu prilikom kuvanja i grejanja vode. Kao rezultat, drvece danas prekriva manje od 1% Haitija. Razgoliceno zemljiste, izlozeno kisi i spiranju, sto je bilo ubrzano kosinama postojecih brda, bilo je tako temeljno erodovano da se pomesalo sa ljudskim otpadom i formiralo otpadnu mrlju punih 6 kilometara duboko u okean od grada Porto Prens. Milioni ljudi su danas naseljeni u tim gradovima koji predstavljaju veliki izvor veoma jeftine radne snage za multinacionalne kompanije, kao i za jeftinu kucnu uslugu i prostituciju dece i odraslih za evropske i američke menadzere postojecih korporacija i povremene turiste.

Ono sto je ostalo iza Kolumba jeste život na Haitiju koji je vise nego siromasan - on je ocajan. Jedan prosecan stanovnik ove provincije provede vise od 16 sati dnevno u potrazi za hranom ili drvetom za vatu, a isti period vremena provede jedan prosecni stanovnik grada u potrazi za novcem ili hranom sa otpada. Bolesti od kolere do side, brzo se sire u ovoj prenaseljenoj populaciji.

Iako je Haiti jedna od najsromasnijih država u Zapadnoj Hemisferi, ona nije jedinstvena. Dominikanska Republika, koja se takođe nalazi na ostrvu, kreće se u istom smeru, kao i veci deo Centralne i Juzne Amerike.

2.2 Geografija Hispanjole

Hispanjola je oko 640 km dugačko i 240 km široko. Ima veličinu od oko 76 482 km². To je tropsko ostrvo, sa puno planina. Najvišiji vrh, kao i u zapadnim Indijama (West Indies), je Piko Duarte (Pico Duarte), koji doseže 3 175 m. U nižim predelima, zaštićenim regionima, vrelina je intenzivna, ali u višljim delovima klima je blaga.

Velike šume su uglavnom ne dostižne. Mahagonija je najvrednije drvo koje može da se nađe na ostrvu Hispanjole. Duvan, kakao, banane, vuna lepo uspevaju u dolinama ostrva Hispanjole, pa čak i u visoravnima i priobalnim delovima ovog ostrva. Kafa se uzgaja u planinama. Od ostalih proizvoda proizvodi se i med, rum i koža.

Arheološka otkrića pokazuju da su ljudi živeli na Hispanjoli hiljadama godina. Kristofer Kolumbo je spazio ostrvo 6. decembra 1492. Njegov brat Bartolomju (Bartholomew) je osnovao prvu stalnu evropsku zajednicu u Novom Svetu, grad po imenu Santo Domingo.

Domaći Indijanci Hispanjole su bili primorani u ropstvo od strane Španaca i postepeno su izumirali. U ranom 17. veku, zapadna trećina ostrva su zauzeli Francuzi. Španije nije uspela da ih istera i popustila je ovaj deo Francuskoj 1697. I Francuska i Španija su zajedno doneli više desetina hiljada Afrikanaca kao robe da zamene opadajuću robovsku snagu Indijanaca. Do kraja 18. Veka crnaca je brojčano bilo više od belaca u razmeri 10:1.

Francuska kolonija dobila je nezavisnost 1804, postajeći Republika Hajiti (Haiti). Španska kolonija je proglašila svoju nezavisnost 1821, ali je bila kontrolisana od strane Hajitija sve do 1844, kada je postala Dominikanska republika.

Ostrvo Hispanjola pripada grupi ostrva koje se zovu Antili.

Antili¹ (engl. Antilles, fr. Antilles, šp. Antillas, hol. Antillen) su velika grupa ostrva između Atlantskog okeana, Meksičkog zaliva i Karipskog mora.

Antili se dele na dve grupe: Veliki Antili (Kuba, Jamajka, Hispanjola, Portoriko) i, jugoistočno od njih, Mali Antili. Veliki i Mali Antili sa Bahamima čine Karipski arhipelag.

Geografski, Antili su deo američkog kontinenta. Geološki, Veliki Antili su deo američkog kontinentalnog bedema, dok su Mali Antili ostrva vulkanskog i koralnog porekla.

2.2.1 *Tri vodena oka*

Tri vodena oka (Los Tres Ojos de Agua). Ona su nastala od podzemnih voda dospelih u koralnu pećinu koju je more ostavilo za sobom kada se povuklo s tog mesta. Svako od tri jezerca je različite dubine i temperature vode i nalazi se na različitoj dubini u pećini. Prvo jezerce, koje je i najbliže površini, ujedno je i najlepše; karakterišu ga tirkiznoplava i potpuno čista voda okružena koralnim stenama. Druga dva jezera nisu toliko upečatljiva, jer su na većoj dubini, pa njihova lepota ne dolazi do potpunog izražaja zbog nedostatka svetlosti.

Slika 3. Tri vodena Oka

2.3 *Kultura ostrva Hispanjola*

Arhitektura ove zemlje stvorena je pod veliim uticajem Španaca i njihove arhitekture. Kućice su šarene, jarkih boja. Zanatstvo je veoma razvijeno i jako je puno predmeta koje možete kupiti kao suvenir-nakit, korpe, grnčarija, keramika, drvene skulpture... Puno je uličnih slikara, naročito onih koji prave reprodukcije, pa nemojte otići kući bez bar jedne ovakve slike.

Dan nacionalne nezavisnosti je 27. februar, a godišnjica obnavljanja republike je 16. avgusta. Na ova dva datuma odigravaju se karnevali.

¹ Termin Antili potiče iz vremena pre evropskog osvajanja Amerike. Antilija je bila misteriozna zemlja koja se pominjala u srednjevekovnoj literaturi. Posle otkrića Amerike, ovo ime je upotrebljeno kao naziv za arhipelag u Karipskom moru.

Od sredine do kraja prošlog veka Dominikanska republika bila je poznata po muzičkoj vrsti koju zovu Merengue i koja predstavlja spoj latinskih bubnjeva, duvačkih instrumenata, basa i električne gitare. Vrsta tamošnje muzike poznata kao Bachta veoma je nepopularna među mladima. Ona je spora i romantična a izvodi se na gitari. Treći stil muzike, Regaeton predstavlja spoj hip-hop-a, rege zvuka, bomba i plena stila.

Stanovnici Dominikanske republike su veoma ponosni na svoje igrače bejzbola od kojih mnogi igraju u ligama SAD-a. 89 % stanovništva čine Katolici a ima i pripadnika jevangelističke crkve. Ova republika je poznata po proizvodnji ruma i radije ga piju nego što ga izvoze. Bave se i proizvodnjom cigareta. Čak 10 % Dominikanaca su pušači.

Taino Indijanci, španski narod, afrički robovi i imigranti stvorili su dominikansku kuhinju. Njihova hrana se sastoji od gotovo svog sezonskog povrća koje se može naći u tamošnjim baštama i njega kombinuju sa piletinom ili ribom. U dominikanskoj kuhinji zastupljeno je dosta začina a soja sos je jedan od najupotrebljavanih dodataka jelima. Pasulj, pirinč, banane i manioke su osnova dominikanske kuhinje.

Jedno od najpoznatijih nacionalnih jela podseća po bojama na dominikansku zastavu ove republike-sastoji se od pirinča, crvenog pasulja, svinjetine, manioka, slatkog paradajzai banana. Jedno od jeftinijih jela je asopado-gusta pileća supa sa paradajizom, biberom i pirinčem.

Od slatkiša preporučujemo mešavinu pasulja, slatkog paradajiza, kokosove srži i mleka.

Nakon ručka obavezno morate popiti bar čašicu ruma.

2.4 Klima Hispanjole

Južna obala se nalazi na oko 17° severne geografske širine, dok je severna na oko 19° . Klimatski uslovi se nešto razlikuju, kišna sezona na severu zemlje počinje krajem novembra i završava se krajem maja meseca, dok u južnom delu nešto više padavina ima u letnjim mesecima. Što se tiče padavina, generalno nema pravila. Česti su pljuskovi i van kišne sezone obično u popodnevnim časovima a traju svega 20-30 minuta. Najkišniji mesec je maj kada su padavine svakodnevne i veoma obilne, jaki pljuskovi mogu potrajati i po nekoliko časova.

Vlažnost vazduha je veoma visoka tokom cele godine tako da je temperatura prividno viša za oko 5-6 stepeni. Temperaturne razlike su male tokom cele godine, dnevni maksimum tokom leta ne prelazi $32-33^{\circ}\text{C}$ (avgust) dok se zimi kreće oko $24-25^{\circ}\text{C}$ (januar). Noćne temperature su niže za nekoliko stepeni i skoro nikada ne padaju ispod 18°C .

Sezona uragana je avgust-septembar uz napomenu da su jači u južnom delu zemlje, a tu dostižu neverovatne brzine i do 150 km/h . Uragani znaju da budu veoma razorni a neretko se završavaju katastrofalnim posledicama po okolini. Jedan od najjačih uragana koji je pogodio DR se dogodio 1997. godine kada je $2/3$ površine zemlje sravnjeno sa zemljom. Većina kuća, mostova i puteva je bila potpuno uništena.

2.5 Dominikanska Republika (Dominican Republic)

Dominikanska Republika se nalazi na ostrvu Hispanjola (Hispaniola) koje deli sa Haitiem, a prostire se na 48.734 km^2 . Ovo Karipsko ostrvo pripada Velikim Antilima, zajedno sa Kubom, Portorikom i Jamajkom. Zvanični jezik je španski, ali se lokalno stanovništvo odlično snalazi i kada su u pitanju engleski, francuski, pa čak i neki drugi jezici... Zvanična valuta je Dominikanski pezos, ali su američki dolari široko i rado prihvaćeni. Klima je tropska, a prosečna temperatura tokom čitave godine je 28°C , sa odstupanjima od oko $+/- 4^{\circ}\text{C}$. Kišna sezona je u

toku letnjih meseci, kada su mogući i uragani (posebno u avgustu i septembru) koji mogu biti veoma razorni, kao što je to bio uragan Džordž koji je pogodio ostrvo septembra 1998. godine. Na svom putovanju da otkrije zapadni put za Indiju, Kristifor Kolumbo je otkrio ovo ostrvo 1492. godine i nazvao ga Hispaniola što znači "Mala Španija"...

Slika 4. Priroda u svom najboljem - Hispaniola

Dominikanska Republika ima oko 8,5 miliona stanovnika. Veći deo stanovništva su melezi, preko 80%, poreklom od mešavine domorodaca i španskih osvajača s kraja 15. veka. Ostatak stanovništva čine beli doseljenici oko 11% i crnci 1%. Većina stanovništva (preko 80%) živi na ivici bede i siromaštva, dok se izdvaja samo mali broj veoma bogatih ljudi. Obrazovanje im je na niskom nivou, stopa pismenosti je oko 85%.

Privredni i društveni problemi su posledica teškog perioda diktatorske vladavine generala Truhilja između ranih 30-tih i početka 60-tih godina prošlog veka. Početkom 70-tih zemlja polako izlazi iz krize. Primetan je razvoj turizma u poslednjoj dekadi prošlog veka, međutim nakon terorističkih napada u SAD i globalne recesije u prošloj godini zabeležen je pad broja turista.

Glavni grad ove karipske države je Santo Domingo, dok je najveći grad i najveća luka ostrva Puerto Plata. Najpoznatiji kompleks letovališta i najčešća destinacija većine turista koji dolaze u ovu zemlju je Punta Kana - Bavaro, koji se nalazi na istočnoj obali zemlje.

2.6 Republika Hajiti (Republic of Haiti)

Hajti je država koja zauzima zapadnu trećinu ostrva Hispaniola u Karipskom moru, istočno od Kube. Kao bivša francuska kolonija, Hajti je bio jedna od prvih američkih zemalja, nakon SAD, koja je proglašila nezavisnost.

Usled nestabilne političke situacije, od 2004. državu kontrolišu međunarodne vojne snage Ujedinjenih nacija pod imenom MINUSTAH.

Slika 5. Prirodna lepota Hispanjole – na slici Haiti

Domorodačko stanovništvo Hispaniole, narod Aravak (ili Taino), gotovo je istrebljeno u decenijama nakon Kolumbovog iskrcavanja 1492. godine. Ostrvo je krajem 17. veka naseljeno robovima iz Afrike, koje je postalo radna snaga na plantažama šćera.

Španija je 1697. godine prepustila zapadnu trećinu Hispaniole (koja se tada zvala Santo Domingo) Francuskoj. To je postala jedna od najbogatijih francuskih kolonija 18. veka. Robovsko stanovništvo pobunilo se 22. avgusta 1791, što je izazvalo rat sa Francuskom. Haićani su, pod vođstvom Žan Žak Desalina, pobedili vojsku koju je poslao Napoleon i proglašili nezavisnost 1. januara 1804. godine. Haiti je od tada postao najsiroromašnija zemlja na zapadnoj hemisferi, a veliki deo istorije te zemlje obeležilo je političko nasilje i korumpirani diktatori. Više od tri decenije diktature, za kojom je usledila vojna hunta, završile su se 1990. godine, kad je Žan-Bertrand Aristide izabran za predsednika. Veći deo njegovog mandata propao je zbog vojnog puča, ali je uspeo da se vrati na vlast 1994. godine.

Aristide je 2000. ponovo izabran za predsednika. Glasine da su izbori lažirani i sveopšta korupcija doveli su do pobune 5. februara 2004. godine, 200 godina nakon prve haićanske revolucije. Pobuna je prešla u ustank i do 17. februara se proširila središnjom pokrajinom Artibonite, te su joj se pridružili disidenti proterani u Dominikansku Republiku.

Predsednik Aristide je 29. februara 2004. pobegao iz Haitija u Srednjoafričku Republiku. Prema ustavu Haitija, glavni sudija Vrhovnog suda Bonifas Aleksandar privremeno je preuzeo predsedničku dužnost.

Haiti je predsednička republika, sa predsednikom koji se bira na izborima i državnim saborom. S druge strane, neki tvrde[koji?] da vlada pritajena diktatura. Ustanak 29. februara 2004. doveo je do svrgavanja predsednika Žan-Bertranda Aristidea, pa se zasad ne zna hoće li se političko uređenje menjati.

Ustav je uveden 1987. godine prema modelu ustava SAD i Francuske. Nakon što je određeni broj godina bio delimično (pa i posve) ukinut, ponovo je uveden 1994. godine.

Reljef Haitija uglavnom se sastoji od strmih planina sa malim obalnim nizijama i rečnim dolinama. Istočni i središnji deo zemlje je velika visoravan.

Najveći grad je glavni grad, Port o Prens, sa 2 miliona stanovnika. Za njim sledi Kap-Aitijen sa 600 hiljada stanovnika.

Oko 80% stanovništva živi u krajnjem siromaštvu. Gotovo 70% Haićana živi od poljoprivrede, što je uglavnom zemljoradnja na niskom nivou, koja zapošljava dve trećine ukupne radne snage. Broj radnih mesta raste vrlo sporo a crno tržište je sve jače. Zbog neuspjeha pregovora sa međunarodnim sponzorima Haiti je ostao bez potrebne pomoći u novcu i razvoju.

Iako Haiti u proseku ima oko 270 ljudi po kvadratnom kilometru, stanovništvo je najgušće u gradovima, obalnim nizijama i rečnim dolinama. Oko 95% Haićana čine crnci, a ostatak su mulati. Ima veoma mali broj belaca i azijskih. Oko dve trećine stanovništva živi na selu.

Francuski je jedan od dva službena jezika, ali govori ga samo 10% stanovništva. Svi Haićani govore kreolskim, koji je drugi službeni jezik zemlje. Sve više mladih i poslovnih ljudi govori engleski.

Katoličanstvo je državna religija, koju ispoveda većina stanovništva. Neki su prešli na protestantizam. Mnogi Haićani održavaju tradiciju vudua, iako se smatraju hrišćanima.

3 Zaključak

Ova neobična zemlja puna suprotnosti - bede i sjaja, siromašta i luksuza, svakako vas neće ostaviti ravnodušnim. Stanovništvo ove zemlje, iako siromašno, veoma je veselo i prijatno raspoloženo.

Ovo ostrvo mora da se poseti, mora da se doživi, slike koje vrede hiljadu reči nisu dovoljne da se doživi potpun osećaj. Ovo ostrvo mora biti na listi mesta koje bi neko želeo da poseti jer bez posete ovom ostrvu neće biti potpun osećaj ispunjenosti.

4 Literatura

1. Hispaniola: Caribbean Chiefdoms in the Age of Columbus by Samuel M. Wilson (Paperback - Oct 30, 1990)
2. Hispaniola: A Photographic Journey through Island Biodiversity by Eladio Fernández, Irina P. Ferreras, Gustavo Romero, and Philippe Bayard (Hardcover - Oct 30, 2007)
3. The Tears of Hispaniola: Haitian and Dominican Diaspora Memory (New World Diasporas) by LUCIA M. SUAREZ (Hardcover - Feb 20, 2006)
4. Dominican Republic & Haiti (Country Guide) by Paul Clammer and Jens Porup (Paperback - Oct 1, 2008)
5. Lonely Planet Dominican Republic (Country Guide) by Gary Chandler and Liza Prado (Paperback - Oct 1, 2005)
6. The Dominican Republic (A to Z) by Byron Augustin (Paperback - Mar 2006)
7. National Geographic Traveler: Dominican Republic by Christopher Baker (Paperback - April 15, 2008)
8. French Island Elegance by Michael Connors and Bruce Buck (Hardcover - Sep 1, 2006)

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

**originalni rad je u word formatu i bez reklama
Vaš www.maturskiradovi.net**